

XIV MIĘDZYKONCERNY FESTIWAL MUZYKI RELIGIJNEJ
IM. KS. STANISŁAWA ORMIŃSKIEGO
RUMIA 24–26 X 2002 r.

Sprawozdanie

Od 24 do 26 października 2002 r. w Rumi odbywał się XIV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego. Od samego początku tej corocznej imprezie artystycznej patronuje Zgromadzenie Towarzystwa Salezjańskiego (Prowincja św. Wojciecha z siedzibą w Pile) oraz inne instytucje finansujące i wspomagające Festiwal, jak np. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Urząd Miasta Rumi, Kuria Metropolitarna w Gdańsku. Gospodarzem Festiwalu jest salezjańska parafia pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożycielki Wiernych w Rumi.

Specyfiką Festiwalu są dwa konkursy, na które składają się przesłuchania wykonawców muzyki organowej (2 dni) oraz występy chórów, odbywające się w dwóch kategoriach (1 dzień). Od tego roku zaniechano konkursu orkiestr dętych z uwagi na brak większego zainteresowania wykonawców. Na rumską imprezę przyjechało wielu organistów i wiele zespołów chóralskich z całej Polski i – w kilku przypadkach – zza zagranicy. Wszyscy uczestnicy podkreślali przyjazny klimat i gościnność mieszkańców Rumi, która w tych dnia stała się muzyczną stolicą Polski.

W czwartek (24 X), pierwszego dnia Festiwalu, przystąpili do konkursu wykonawcy muzyki organowej. Przybyli oni do Rumi, by reprezentować Szkoły i Akademie Muzyczne z Polski, a także Średnią Szkołę Muzyczną ze Lwowa na Ukrainie. Wszyscy uczestnicy (11) wykonywali dość obszerny program, na który składały się utwory Georga Muffata – *Toccatą septimā*, Jana Sebastiana Bacha – *Trio d-moll BMV 583* i *Preludium i fuga d-moll BMV 539*, bądź *Preludium i fuga A-dur BMV 536* oraz Cesara Francka – *Cantabile*. Przesłuchania trwały niemal do wieczora, wszyscy wirtuozi prezentowali doskonały warsztat techniczny i swoją interpretację dzieł wielkich mistrzów. Nie było zapewne łatwo jurorom wyłonić grupę finalistów.

Następnego dnia do II etapu konkursu organowego przystąpiło sześciu wykonawców, którzy zostali wyłonieni na podstawie wcześniej wykonanego programu. Byli to następujący organiści: Marta Dramowicz z Krakowa, Agnieszka Krokowska z Łodzi, Aleksander Przeradowski z Gdańska, Agnieszka Radwan z Krakowa, Tomasz Stachoń z Krakowa oraz Rostisław Wygranienko z Warszawy. Na repertuar II etapu składały się następujące utwory: *Offertoire sur les grands jeux C-dur z Messe pour les Convents* (lub *Paroisses*) Francois'a Couperina, *Sonata B-dur op. 65 Nr 4* bądź *Sonata f-moll op. 65 Nr 1* Feliksa Mendelssohna oraz *Taneczne obrazki* Mariana Sawy.

Przed ogłoszeniem oficjalnych wyników konkursu odbył się gościnny koncert w wykonaniu Juliana Gembalskiego z Katowic. Stało się już tradycją Festiwalu, że każdego roku jeden z jurorów wykonuje godzinny recital koncertowy. Uczestnicy Festiwalu mieli okazję posłuchać improwizacji w wykonaniu jednego z najlepszych wykonawców muzyki organowej w Polsce. O godz. 19.30 nastąpiło ogłoszenie wyników konkursu organowego, które przedstawiały się następująco:

- I miejsce i nagrodę ufundowaną przez Prezydenta Miasta Gdańska otrzymał Rostisław Wygranienko (pochodzący z Białorusi) z klasy organów prof. Joachima Grubicha w Akademii Muzycznej w Warszawie,
- II miejsce i nagrodę Księdza Prowincjała Zgromadzenia Salezjańskiego przyznano Aleksandrowi Przeradowskiemu z klasy organów prof. Romana Peruckiego w Akademii Muzycznej w Gdańsku,

- III miejsce i nagrodę Burmistrza Miasta Rumi otrzymała Agnieszka Radwan z klasy organowej prof. Joachima Grubicha w Akademii Muzycznej w Krakowie,
- I wyróżnienie i nagroda Prezydenta Miasta Wejherowa zostały przyznane Agnieszce Krokowskiej z klasy organów prof. Piotra Grajtera w Akademii Muzycznej w Łodzi.

Ponadto jury postanowiło przyznać wyróżnienie Rostislawowi Wygranience za wykonanie *Tria d-moll* J. S. Bacha. Wyróżnienie otrzymała także Agnieszka Radwan za wykonanie utworu Mariana Sawy *Taneczne obrazki*. Wraz z wyróżnieniem A. Radwan otrzymała również specjalną nagrodę, którą ufundował i wręczył sam kompozytor.

Trzeci dzień Festiwalu rozpoczął się tradycyjnym złożeniem kwiatów na grobie Patrona Festiwalu, ks. Stanisława Ormińskiego, który ostatecznie lata swego życia spędził w Rumi jako dyrygent miejscowego chóru *Lira*. Dzień ten cieszył się znacznie większym zainteresowaniem publiczności. Od wczesnych godzin przedpołudniowych kościół pw. NMP Wspomożycielki Wiernych był wypełniony wspaniałymi śpiewami zespołów chóralnych. Przesłuchania konkursowe poprzedzone zostały wspólnym wykonaniem pieśni *Gaude Mater Polonia*, pod dyrekcją prof. Grzegorza Rubina, dyrektora artystycznego Festiwalu i przewodniczącego jury konkursu. Do rywalizacji przystąpiło 21 chórów, które występowały w dwóch kategoriach: A – zespoły o wysokim poziomie artystycznym i B – o średnim poziomie artystycznym.

W pierwszej części konkursu wystąpiło 13 chórów z kategorii B, które reprezentowały następujące ośrodki: Łódź (Akademicki Chór Politechniki Łódzkiej), Lubawa (Chór „Appasjonata”), Murowana Goślina (Chór Dziewczęcy „Canzona” oraz Żeński Chór „Canzona Absolwent”), Szamocin (Chór im. Ignacego Paderewskiego), Kartuzy (Chór „Kakofonia”), Warszawa (Chór Kameralny „Ars Kantata” przy Klubie Inteligencji Katolickiej oraz Chór „Laudate Dominum”), Suwałki (Chór Kameralny Suwalskiego Towarzystwa Muzycznego), Wyrzysk (Chór Męski Towarzystwa Śpiewu „Halka”), Gryfino (Chór Nauczycielski), Hajnówka (Hajnowski Chór Kameralny) oraz Chełmno (Stowarzyszenie Muzyczne „Chorus Celmensis”). Wszystkie zespoły prezentowały dzieła z różnych stylów i epok, począwszy od chorału gregoriańskiego poprzez muzykę dawną, na utworach współczesnych skończywszy.

Po południu rozpoczęła się druga tura przesłuchań, na którą złożyły się występy 8 zespołów z kategorii A. Świątynia wypełniała się melomanami, którzy mieli okazję posłuchać wiele wspaniałych wykonań dzieł wielkich kompozytorów. Chóry I kategorii reprezentowały następujące ośrodki: Niepokalanów (Chór „Cantores Immaculatae”), Warszawa (Chór „Epifania”), Bydgoszcz (Chór Kameralny Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego), Legnica (Chór Kameralny Politechniki Wrocławskiej Filii w Legnicy), Olsztyn (Chór Mieszany Katedry Muzyki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego „Optima Fide”), Chełm (Chór Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st.), Płock (Chór Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st.) oraz Kęty (Chór „Tohu Wawohu”). Jury udało się na obrady, by wyłonić najlepszych spośród wszystkich 21 zespołów.

O godz. 14³⁰ odbyło się seminarium naukowe dla dyrygentów i uczestników Festiwalu. Tegoroczny wykład poprowadziła dr Ewa Obniska z UKSW w Warszawie, ceniony autorytet w dziedzinie muzyki dawnej. Temat wykładu – *Chóry w oratoriach G. F. Haendla* – spotkał się z niezwykle zainteresowaniem prowadzących zespoły wokalne, którzy mogli pogłębić swoją wiedzę, tak istotną w realizacji i interpretacji dzieł muzyki dawnej.

Kolejnym ważnym i niezwykle interesującym punktem tego Święta Muzyki Religijnej był koncert finałowy, który spotkał się z olbrzymim zainteresowaniem publiczności.

O godz. 16⁰⁰ wypełniony kościół NMP Wspomożycielki Wiernych stał się znowu filharmonią. Melomani usłyszeli *Koncert gotycki na trąbkę i smyczki* Andrzeja Panufnika, *II Litanie Ostrobramską* Stanisława Moniuszki oraz *Mszę C-dur – Koronacyjną – KV 317* Wolfganga Amadeusa Mozarta. Wykonawcami byli: Orkiestra Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku, Chór Politechniki Gdańskiej, Chór „Lira” im. Stanisława Ormińskiego w Rumi oraz soliści – Tatiana Szczepankiewicz – sopran, Beata Koska-Kreft – alt, Paweł Skałuba – tenor, Leszek Skrla – baryton oraz Janusz Szadowiak – trąbka. Koncert odbył się pod dyrekcją Zygmunta Rycherta.

O godzinie 18⁰⁰ rozpoczęła się uroczysta msza święta pod przewodnictwem arcybiskupa Tadeusza Gocłowskiego, Metropolity Gdańskiego, który wygłosił także okolicznościowe kazanie. W czasie Eucharystii ponownie wystąpiły wszystkie chóry pod dyrekcją Grzegorza Rubina, które wykonały wspólnie wcześniej przygotowane pieśni.

Niezwykłe emocjonującym momentem było ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie nagród laureatom. Po mszy świętej został odczytany protokół obrad jury, po którym wszystko stało się jasne. W kategorii „B” I miejsce zdobył Chór „Laudate Dominum” z Warszawy pod dyrekcją Anny Perzanowskiej. II miejsce przyznano Chórowi Męskiemu Towarzystwa Śpiewu „Halka” z Wyrzyska pod dyrekcją Piotra Jańczaka. Warto zauważyć, że na sześć wykonanych w czasie występu utworów tego zespołu trzy z nich były kompozycjami dyrygenta. Miejsce III przypadło Chórowi Politechniki Łódzkiej pod dyrekcją Jerzego Rachubińskiego. W kategorii „A” kolejność laureatów była następująca: I miejsce jury przyznało Chórowi Kameralnemu Politechniki Wrocławskiej Filii w Legnicy pod dyrekcją Jarosława Lewków; II miejsce – Chórowi „Epifania” z Warszawy pod dyrekcją Wiesława Jelenia; III miejsce przyznano ex equo Chórowi „Tohu Wawohu” z Kęt pod dyrekcją Marka Bakalarskiego oraz Chórowi Kameralnemu Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego z Bydgoszczy pod dyrekcją Janusza Staneckiego. Ponadto jury przyznało trzy wyróżnienia: dla Hajnowskiego Chóru Kameralnego z Hajnówki pod dyrekcją Ewy Rafałko – za najlepsze wykonanie chorału gregoriańskiego oraz dla Chóru „Ars Cantata” z Warszawy pod dyrekcją Anny Celmer-Falkiewicz i Chóru Mieszanego Katedry Muzyki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego „Optima Fide” z Olsztyna pod dyrekcją Józefa Wojtkowiaka.

Tradycyjnie Festiwal zakończył koncert laureatów. Jako pierwszy wystąpił z krótkim recitalem zwycięzca konkursu organowego – Rostisław Wygranienko. Następnie usłyszeliśmy występy laureatów rywalizacji chórów z obydwu kategorii.

Tegoroczną edycję Festiwalu w Rumi należy zaliczyć do udanych imprez artystycznych nie tylko na Wybrzeżu, ale i w Polsce. Warto zauważyć, że zarówno uczestnicy konkursów, jak i członkowie jury i zaproszeni goście, podkreślali specyficzny klimat Festiwalu, na który składa się nie tylko rywalizacja, ale także specyficzna, rodzinna atmosfera oraz doskonale przygotowanie organizacyjne. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego w Rumi jest niewątpliwie ważnym wydarzeniem artystycznym w Polsce, cieszy się coraz większym zainteresowaniem zespołów i środowisk muzycznych oraz jest postrzegany jako jedna z czołowych imprez tego typu w Polsce.

ks. Krzysztof Niegowski SDB